

Gedeputeerde Staten**Provinciale Staten van Zeeland**

T.a.v. de voorzitter

onderwerp	kenmerk	behandeld door	verzonden
Regioplan 2030-2050 Smart Delta Resources	20033703 		

Middelburg, 10 november 2020

Geachte voorzitter,

Op 12 oktober is het Regioplan 2030-2050 van Smart Delta Resources gepubliceerd. Graag gaan wij in deze brief in op de volgende zaken:

1. Aanleiding
2. Smart Delta Resources
3. Prioritaire projecten Regioplan 2030-2050
4. Randvoorwaarden
5. Provinciaal belang en rol van Provincie Zeeland binnen SDR en het Regioplan
6. Verdiepende bijeenkomst PS

1. Aanleiding

Zoals in de uitvoeringsafspraken van het Nederlandse Klimaatakkoord is opgenomen, zijn de vijf regionale industrieclusters ondergebracht bij de landelijke Industrietafel.

Als uitwerking van de zogenoemde Koplopers-aanpak is afgesproken dat de vijf industrieclusters een Regioplan opstellen waarin zij een beeld geven van de gestelde doelen, de daarvoor gevormde (en nog te vormen) plannen en de benodigde randvoorwaarden voor het behalen van de doelstellingen.

Zoals benoemd in het Koplopers-programma kent een Regioplan een dynamisch karakter met voorwaardelijke plannen. Immers, concretisering van programma's en projecten van deze omvang kennen een scala aan randvoorwaarden waaraan voldaan moet worden. Dit SDR-regioplan is de eerste versie van het Regioplan voor het industrie-cluster Zeeland/West-Brabant. In het Regioplan wordt het totaalbeeld voor de gehele SDR-regio geschetst, maar aangezien het om een grensoverschrijdend samenwerkingsverband gaat, worden ook de afzonderlijke doelstellingen voor Nederland en Vlaanderen weergegeven.

2. Smart Delta Resources

Het industriecluster Zeeland / West-Brabant heeft, in combinatie met Provincie Oost-Vlaanderen, haar eigen samenwerkingsverband: Smart Delta Resources (SDR). De SDR-regio huisvest een krachtig grensoverschrijdend industriecluster van chemie, staal, energie en food en kent tevens een grote overlap met het havengebied van North Sea Port. Ook zijn verschillende energieleveranciers en transporteurs bij SDR aangesloten. Provincie Zeeland, Provincie Oost-Vlaanderen, North Sea Port en Impuls Zeeland vervullen binnen het samenwerkingsverband een faciliterende rol.

De realisatie van het Klimaatakkoord van Parijs, de Europese Green Deal en het Klimaatakkoord Nederland hebben een grote impact op de industrie. Zoals in de aanleiding beschreven, biedt het Regioplan inzicht in de plannen en randvoorwaarden om de gestelde Nederlandse en Europese

klimaatdoelen te halen. SDR biedt een sterke industriële samenwerking ten behoeve van het behalen van deze (inter)nationale klimaatdoelstellingen, maar ook het versterken van de concurrentiepositie én voor het creëren van een attractief vestigings- en investeringsklimaat in de SDR Schelde-Deltaregio.

3. Prioritaire projecten Regioplan 2030-2050

De gehele SDR-regio heeft als doel om in 2030 11 Mton aan CO₂ te reduceren, waarbij het Nederlandse deel moet zorgen voor 5,6 Mton. Daarbij is de economisch toegevoegde waarde van het industriële cluster van groot belang voor Zeeland (circa €5,6 miljard en een directe en indirecte werkgelegenheid van 33.000 fte). Het Regioplan beslaat de horizon tot en met 2030, met een doorkijk naar 2050. De geselecteerde transitiepaden zijn gebaseerd op de toepassingen van CCS (afvangen van CO₂), elektrificatie, waterstof, CCU ("hergebruik" van opgevangen CO₂) en procesoptimalisatie. Concreet vertaalt dit zich in de uitvoering van vier prioritaire programma's: Hydrogen Delta, Carbon Connect Delta, Spark Delta en Heat Delta.

- **Hydrogen Delta** heeft als doel om grijze waterstof uit te faseren middels groene, blauwe, gele en mogelijk oranje waterstof. Daarbij heeft het programma de aspiratie de regio te positioneren als grootste waterstofcluster van Nederland, Vlaanderen én Europa. Op termijn moet de regio op grote schaal groene waterstof gaan produceren, gebruiken, importeren en exporteren.
- **Carbon Connect Delta** heeft de ambitie om vanaf 2023 1 Mton CO₂ af te vangen, met een doorgroeipotentieel tot 6,5 Mton CO₂ in 2030. Naast het afvangen van CO₂, moet ook een CO₂-infrastructuur aangelegd worden waarmee de CO₂ getransporteerd en vervolgens opgeslagen kan worden. Tot slot wordt gekeken hoe opgevangen CO₂ eventueel hergebruikt kan worden d.m.v. CCU.
- **Spark Delta** heeft als doel om bij te dragen tot reductie van CO₂-emissies door elektrificatie en procesoptimalisatie van productieprocessen via bestaande of innovatieve technologie. Daarnaast heeft als doel zorg te dragen voor een robuust en kosteneffectief elektriciteitsnet, dat nodig is om de energietransitie te maken.
- **Heat Delta** heeft als doel om de vraag naar en het aanbod van industriële restwarmte en geothermie inzichtelijk te maken. De ambitie is om als tweede stap dit te vertalen naar concrete en uitvoerbare projecten.

4. Randvoorwaarden

Een randvoorwaarde voor het behalen van de gestelde doelen is ook het realiseren van een volledig geïntegreerd energiesysteem binnen de regio (buisleidingen voor waterstof, CO₂, etc. en het versterken van elektriciteitsinfrastructuur), dat aansluit op andere regio's. Bij het aanleggen van deze infrastructuur speelt er vaak een wederzijdse afhankelijkheid: projecten kunnen veelal zonder (zekerheid over) de infrastructuur niet van start en de infrastructuur kan niet aangelegd worden zonder zekerheid over gebruik ervan in de vorm van die nieuwe projecten. Hier zijn veel investeringen voor nodig, de doorlooptijd is lang, er is een volloopriscio en er zijn veel stakeholders.

Naast de randvoorwaarden op het gebied van energie-infrastructuur, moet er ook voldoende duurzame energie beschikbaar komen (voor bijvoorbeeld het produceren van groene waterstof en elektrificatie). Tot slot zijn er ook randvoorwaarden op het financiële vlak en met betrekking tot regelgeving. Samenwerking tussen regio en Rijk, om deze randvoorwaarden te verwezenlijken, is daarom van belang.

5. Provinciaal belang en rol van Provincie Zeeland binnen SDR en het Regioplan

De Zeeuwse industrie is verantwoordelijk voor ca. 75% (nog checken) van de provinciale CO₂-uitstoot. Deze omvang onderstreept het belang van het Regioplan en de daarin uitgewerkte transitiepaden. Daarnaast is de economisch toegevoegde waarde van het industriële cluster van groot belang voor Zeeland (circa €5,6 miljard en een directe en indirecte werkgelegenheid van 33.000 fte). Het Regioplan kan een belangrijke bijdrage leveren aan het toekomstbestendig maken van deze voor Zeeland belangrijke economische sector.

De rol van de Provincie in het samenwerkingsverband SDR is vooral van faciliterende aard. De Provincie helpt SDR inzicht te geven in de bestaande nationale en Europese subsidieregelingen en verleent jaarlijks een subsidie als financiële bijdrage voor de begroting van SDR (€200.000). De provincie heeft dit jaar een decentralisatie uitkering van €1,6 miljoen ontvangen van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat voor het versterken en professionaliseren van de SDR-organisatie. Deze bijdrage zal (verdeeld over vijf jaar) via subsidies aan SDR worden verstrekt. Binnen deze organisatie participeert de Provincie op twee manieren: bestuurlijk in de Board en het Dagelijks Bestuur (DB) en ambtelijk in het SDR-clusteroverleg.

Provincie Zeeland voert daarnaast een sterke lobby uit richting de nationale en Europese politiek en ondersteunt SDR hierbij waar mogelijk. Ook speelt de Provincie een planologische rol bij de aanleg van energie-infrastructuur (buisleidingen, elektriciteitsnetwerk, etc.). Tot slot zorgt de Provincie voor afstemming tussen het Regioplan en de RES-Zeeland, wat vooral voor de energie-infrastructuur van belang is, gezien de overkoepelende raakvlakken.

6. Verdiepende bijeenkomst PS

Om Smart Delta Resources, het Regioplan 2030-2050, de rol van de Provincie en het belang voor de regio als geheel verder toe te lichten, worden alle leden van de Provinciale Staten uitgenodigd voor een interactieve online informatiebijeenkomst op vrijdag 11 december (9:00 – 9:45). Deze zal worden uitgezonden vanuit de Abdijstudio. Vooraf krijgen alle Statenleden het Regioplan en een korte video toegestuurd ter kennisneming. Tijdens de livesessie op 11 december zal Joost van Dijk (programma directeur Smart Delta Resources) hier een mondelinge toelichting op geven en zal het College van Gedeputeerde Staten de Provinciale rol en het belang voor de regio t.a.v. het Regioplan schetsen. Aansluitend is er ruimte om hier online vragen over te stellen.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen: Regioplan 2030-2050 Smart Delta Resources